

NASE ZALEDJJE

"...Vi sami se najbrž niti ne zavedate, kako važno in pomembno delo opravljate", je o našem delu v svojem govoru na prireditvi Slovenske kulturne akcije dne 29. marca rekel predsednik Društva Slovencev v Buenos Airesu, ing. Bine Mozetič. To niso bile same besede priznanja, bile so ugotovitev, ki je pomembna za slovensko emigracijo v tej uri.

Vstopamo v peto leto. Priredili smo knjižno razstavo in je urednik knjižnih zbirk dr. Tine Debeljak razložil pomen publikacij, ki so izšle v prvih treh letnikih. Člani uprave in vodje odsekov so v štirih letih opravili veliko delo — saj je uprava imela nad tri sto sej — in vkljub vidnim uspehom na razstavi — in uspeh daje pogum — bi vsega ne zmogli, ako nas ne bi prevevala vera v potrebo dela in ako ne bi bilo za nami strnjenih vrst podpornikov, ki so naše delo razumeli. Listi in revije so s kritiko vztrajno spremljali to delo in nam pomagali z navsveti in odkrito besedo.

Marsikaj bi izostalo, ako ne bi imeli kadra ljudi, ki so na naše publikacije naročeni in prihajajo na naše prireditve. Mecenji so nam zlasti v prvih letih priskočili na pomoč. Vztrajni in redni naročniki in plačniki so pravzaprav tudi že mecenji, ker si mnogi morajo prikrajšati, da morejo ostati zvesti naši lepi besedi, knjigi in likovni umetnini.

V domovini je bilo znano, da je bila Ljubljana med najmočnejšimi publicističnimi centri v Evropi. Imeli smo nad 60 mesečnikov in periodičnih publikacij, knjižne družbe so imele rekordne številke naročnikov. V tem zboru razsežne delavnosti — knjižne in založniške — pa je bilo opazno, da se je morala literatura in znanstvena publicistika boriti s finančnimi težavami. Knjigarne so izdajale sodobno in moderno knjigo — domačo in tujo knjigo v razmeroma omejeni nakladi, kakor je to pač narekovala gospodarska previdnost. Tri glavne literarne revije in znanstvene publikacije so imele stalen krog naročnikov in kupcev, ki ni presegal številke 2000, raje manj ko več. Če vpoštevamo, da so bili naročniki revij in knjižnih zbirk skoraj pri vseh založbah isti, dobimo zanimiv odstotek ljudi, ki je v Sloveniji vzdrževal knjižno produktivnost: znašal je približno dva od tisoč, ali petino odstotka.

Res je, v emigracijo je z doma moral precejšen odstotek ljudi, ki si je ravno zaradi svoje duhovne orientacije izbral življenje v svobodi. Toda kakor včasih doma, tako se temu sloju tudi v emigraciji ne godi ravno najboljšo. In če bi pogledali na odstotek tistih, ki danes ohranjajo in rešujejo ves naš tisk v emigraciji? Vkljub vsem pretresom in trpkim izkušnjam v borbi z materializmom tujine, bi ne mogli reči, da znaša ta številka samo tisočinko: gre v lep odstotek in še čez. Isto je z udeležbo na naših prireditvah. Kulturni ali prosvetni večer v Ljubljani ni nikdar spravljal v dvorano en cel odstotek ljubljanskega prebivalstva, v Buenos Airesu je številka mnogo lepša.

Vstopamo v novo leto založniškega in prireditvenega delovanja. Skušajmo se stalno zavedati, da vršimo mnogo več ko samo reševanje in obrambo. Zvestoba in ljubezen do dela nas naj še bolj prekalita — zlasti pa vrste našega zaledja, na katerem sloni vse. Čutimo, kako smo s tem zaledjem povezani! Daj Bog, da bomo vsi skupaj te vezi ohranili čvrste in trdne!

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA (Filozofski odsek)

Prvi kulturni večer v soboto dne 19. aprila ob 19. uri
v salonu Bullrich, Sarandi 41

PODOBA ČLOVEKA V AJSHILOVI TRAGEDIJI

Predava dr. Milan Komar

Posebni vabil ni.

"Levstik stoji pred nami kot osebnost, kakršnih imamo malo; pred njim Prešeren, za njim Cankar. Bil je dovolj pogumen, da se je uprl svoji dobi, njeni počasnosti, ozkosrčnosti, bojzljivosti in koristolovstvu..."

Levstik je služil resnici in ni poznal kompromisa. Zato je bil notranje svoboden, cel in močan; zato je njegovo delo tudi rodilo trajne sado-ve. V njegovem vedenju ni bilo ne boječnosti, ne sanjivosti, ne razmišljenosti.

Ni bil sicer brez senčnih potez: sodbnike in prjateljce so odbijale njegova samoglavost, trma, zapovedovalnost, častihlepje in trdota. A tem potezom njegovega značaja zaperstavljamo pogum in doledni boj za pravico, resnico in poštenje. *Danes, ko se ljudje tarejo na semnju ničevosti in je pred nami tako malo odločnih, na boj z družbenimi razvadami in grehi pripravljenih ljudi, nam je Levstik svetel zgled neuklonljivega borca za vse veliko, lepo, pravo in plemenito v življenju...*

Krepko in odločno, moško in samozavestno je znal korakati samo Levstik — je rekel Stritar..."

"Levstik po sedemdesetih letih" v "Utrih, april 1958 Trst."

Vinko Beličič

V TISKU:

Karel Mauser

JERČEVI GALJOTI

ZGODOVINSKI ZBORNIK

Prvi kulturni večer

(Prireditve filozofskega odseka)

Sobota dne 19. aprila ob 19. uri
v salonu Bullrich, Sarandi 41, Cap.

PODOBA ČLOVEKA
V AJSHILOVI TRAGEDIJI

Predava dr. Milan Komar

Drugi kulturni večer

(Prireditve literarnega odseka)

Sobota dne 3. maja 1958 ob 19. uri
v salonu Bullrich, Sarandi 41, Cap.

SVET LJUBLJANSKEGA
TRIPTIHA

Predava Ruda Jurčec

Zaključna prireditvena poletnega programa Slovenske kulturne akcije je bila v soboto dne 29. marca v prostorih Ilirije v Ramos Mejia. Uprava SKA je menila, da je primerno povabiti člane, njih svojece in prijatelje na družabni prijateljski večer, na katerem bi se spomnili: stopamo v peto leto našega delovanja, založba SKA je izdala 25. knjižno publikacijo in to naj se pokaže na razstavi vseh dosedanjih publikacij, razstavni spored pa naj izpopolni razstava del dveh učencev umetniške šole.

Kmalu po 20. uri je predsednik Ruda Jurčec začel spored. Zbralo se je že lepo število gostov in članov. Direktor č. g. Anton Orehar je poslal predsedniku Jurčecu pismo in pravi med drugim: "Rečeno rad bi bil v soboto zvečer med Vami in prijatelji na prireditvi Slov. kult. akc. je... da bi Vam tam čestital k uspehu s knjigo, saj že dolgo let skupaj delamo. Zal ne morem in zato Vam pismeno čestitam... in upam, da bo SKA z uspehom nadaljevala prizadevanja za kulturno življenje slovenskih rojakov v zamejstvu. Naj Bog blagoslovi Vaše osebno delo in tudi napore vseh Vaših sodelavcev."

Pismene pozdrave je poslal tudi predsednik konzorcija revije Slovenska beseda, duh. svetnik č. g. Skulj, ki prav tako sporoča čestitke in iskrene želje za napredek. Najprej je predsednik pozdravil poddirektorja slovenskega dušnega pastirstva č. g. J. Juraka in urednika Svobodne Slovenije, g. Joška Krošlja. Omenil je, da so napovedali svoj prihod za kasnejšo uro še drugi zastopniki, vendar jim že takoj uvodoma izreka najlepšo dobrodošlico. Navzočim zastopnikom tiska in vsem slovenskim publikacijam se je prisrčno zahvalil za vso podporo, ki jo Slovenski kulturni akciji izkazujejo s tem, da njeno delo spremljajo z ocenami o knjigah in poročili o prireditvah. SKA ceni to delo in upa še za naprej na razumevanje in sodelovanje. Pozdravil je tudi zastopnike "starh" Slovencev, gg. Podlogarja in Živer ter predstavnika Slovencev iz Mendoze. Ob vstopu v peto leto se je z zahvalnimi besedami spomnil mecenov, podčrtal velik pomen njihovih darov in pokazal, kako se mora pojem mecenstva med nami v zamejstvu razširiti: pogosto je danes mecen že vsak, ki se naroči na naš tisk in s svojimi rednimi prispevki skrbi za njegovo redno izhajanje.

V kratkih besedah je razložil, na čem sloni delo SKA. Glavni povdarek je vsekakor tudi v tem, da se je skupina kulturnih delavcev znala trdno povežati v enoto, ki vztrajno kljubuje velikim težavam in zvesto sledi zastavljenim ciljem. Raznere v zamejstvu niso rožnate: na tuji zemlji se mora intelektualec otresati cele vrste ovir. Ko vstopamo v peto leto, moramo vedeti, da ovir in težav še ni konec, vendar so izkušnje dragocene in nam dajejo upravičeno zavest, da bomo znali vzdržati korak naprej.

Najtežje breme sloni na skrbi, ki jo mora rednemu delu posvečati blagajnik uprave. Vsi njegovi navori bodo mogli biti kronani z uspehom samo, ako se okoli SKA zbere dovolj ljudi, ki bodo globok in koristen pomen obstoja SKA razumeli in učinkovito podprli. V imenu uprave je predsednik izrekel blagajniku sicer skromno, a hvaležno priznanje za težko delo in opozoril na podporo, ki jo mora imeti prav on med vsemi zamejskimi Slovenci.

Po otvoritvi večera so se vsi podali v prostore, kjer je bila knjižna razstava SKA in razstava slik Ivana Bukovca in Metke Žirovnikove. Vse publikacije so bile razstavljene na treh mizah sredi sobe, stene pa so krasile slike. Urednik knjižnih zbirk dr. Tine Debeljak je podal pregled nad vsemi publikacijami in pri tem razvijal misli, ki so ga pri urejanju zbirk vodile. Razložil je tudi osnove knjižnega programa za leto 1958, nakar je opozoril na zanimivo sovpadnost, da je kot 25. izdanje izšla prav knjiga Rude Jurčeca *Ljubljanski triptih*. Podal je glavne misli

Vsebinsko razdelimo pričujočo številko Meddobja v dva dela: esejiščno-kritični del in literarni del, v številki pomešana med seboj, ki pa ju bom pri pregledu številke ločil.

Prvi del začenjajo *Ignacija Lenčka FRAGMENTI O NAPUHU*. Avtor v znanstvenem eseju ugotavlja krizo časa in najde zanjo na vzročni verigi v smeri proti jedru sledeče člene: krizo časa, krizo človeka, nered, neupoštevane stvarnosti, zazrtost vase, napuh. Ta zadnji vzrok, ki je končno pri krizi odločilen, je predmet naslednjih dveh fragmentov: prvega v svoji navpični smeri ("biti kakor Bog") in drugega v vodoravni (vrednotenje oseb in stvari v službi lastnemu napuhu). Pri obojem pokaže njegove poteze in posledice: poboženje uma pri prvem, primere na kulturno-ustvarjalnem, filozofskem in avtorografskem področju pri drugem; pa strah, obup, nihilizem, beg v svet tvarnih bitij kot posledico prvega, in krizo kvalitete, rušenje skupnosti kot posledico drugega. Varna gradnja v okviru sholastične filozofije, ne da bi puščal odprtih vrat, spet pa zavestno se izogibljajoč ovinkov, ter podpiranje misli z bogastvom drugih avtorjev, sta osnovni lastnosti eseja. Posebej bi omenil prikazanje človekovega mesta v sredini bitij z vertikalo navzgor. Prerez kulturne zgodovine človeštva pod v' dikom radikalnega napuha bi bila zaželjena monografija izpod peresa avtorja.

Tudi *Milana Komarja RAZMISLJANJA OB RAZGOVORIH* je filozofsko pisanje, čeprav tu ne gre za znanstveno razpravljanje. Komar, ljubitelj nežhohenih potov, si je izbral obliko aforizmov in v tej obliki govori o kritiki, o vplivu Kanta na Slovence in o nekaterih naravnih krepostih in napakah. Ne opredeljuje pojmov sistematično: osvetljuje jih z izreki in zgledi, dasi najprej vselej pojem tudi poglubi in osvetli. Ta način pisanja je zanimiv in prijeten, dasi lahko zavede v dvoumja in smeje trditve (n. pr. Kant, slovenski cerkveni oče; — Prijatelj pedagog pa mi je svetoval: "Ne govorite o gonih našim ljudem! Pravijo, da naši ljudje nimajo gonov." — *Concupiscentia est infinita.*)

IZŠLO:

Ruda Jurčec

LJUBLJANSKI TRIPTIH

Opremil: Milan Volovšek. Obseg 200 strani.

Pavle Krajnik v M. DOSTOJEVSKI diskutira z Brankom Kreftom. Proti Kreftovim trditvam "ki skušajo iz presretnosti usode Dostojevskega napraviti slabotnega političnega in idejnega omahljivca", dokazuje, da se je odnos Dostojevskega do socializma v pregnanstvu in kasneje bistveno spremenil in da je veliki pisatelj pri spravljen z Bogom. Krajnik pripoveduje, da je bil Dostojevski v mladosti socialist, a je imel socializem za nekaj časa. V robiji je prišel do spoznanja neurejenosti človeške narave. Po priložnostno in etično ustvarjalnih sil je avtorjeva iskrenost notranjega razvoja išočega človeka prepričata.

Vladimir Kos in *Drago Lavrenčič* odgovarjata na ANKETO 1957, *Karel Rakovec* pa v PISMO UREDNIKU razmišlja o zanimivem vprašanju leposlovnine: "V katerem jeziku naj pišemo?"

NAPORI je esej o arhitekturi *Marijan Marolt* piše esej v kratkih poglavjih. A daje več: miselno lastnih pogledov na mojstrovino delo katerih smereh naša arhitektura. To Maroltovo stanje po Stelletovi zanesljivem poznanju pa po globoki ljubezni do pokojnega mojstra.

France Papež pravi ROKO ZA STENO, išoč v tem delu.

Že v poročevalnem oddelku revije slede: *Razglas knjige in arhitektu Plečniku; Plečnikov izid; Slovenci na Angliškem; Opombe k temu spevu Dantejevega pekla; Zbornik koledar Svobodne Slovenije 1957; Kulturni večeri Slov.*

V *Leposlovnem Meddobju* se srečamo najprej z *Brankom Vodeba SIBILO* in *Brankom Vodeba* katerega so tu objavljene štiri pesmi. *ZA POGREB*. Vse pesem dosti močnejša, polnejša od prvih: dve, z nekim

tihim občutjem, skoro s strahom, da bi ne prebudi mrtve, pisani podobli. Dasi v ciklu ne manjka notranje pravilnosti odnosov in zavestne gradnje, vendar avtorju ne uspe vzbuditi v bralcu občutja, ki bi naj njemu polnilo srce. Pravo silo zasledimo le v prvi kitici zadnje pesmi.

Vinko Beličič je pesnik, lirik. To je pokazal tudi v svoji prejšnji prozi (*Kačurjev rod*), kjer se je misel izgubljala v svežih barvah njegovega sloga. V pričujočih dveh črticah *MALA SESTRICNA JOAN* in *PLEMIČ IN NJEGOV OPRODA* je čutili razvoj: misli je dal krvi, postala je bolj življenjska, resničnejša, prepričljivejša. Moti pa — ne ven, če to spada h kritiki — konec pri obeh črticah: bralcu je nehote, kakor da avtor še okleva biti dovolj jasen.

Milena Soukalova objavlja *ŠTIRI PESMI*. Čeprav ni mogoče zanikati resničnega občutja in na nekaterih mestih prave sile (prva kitica tretje pesmi), ostaja le vse preveč v neki sivini, vsakdanjosti, prozi.

Tine Debeljak je priobčil *Dantejevega PEKLA PETI SPEV*. S pieteto se bliža človek vsakemu prevodu te stoletne lastnine vsega človeštva. V Debeljakovem prevodu odkrijemo nevsakdanjo spretnost prevajalca in bogat besedni zaklad, motj nas pa ritmična nedoslednost ("...po vrsti slednja iz množice se izrine..." — kar dva zloga preveč; "Tam Dido, od lastne roke je ubita..." — še teže, dasi je le en zlog odveč).

Marijan Wilenpart nadaljuje in zaključuje tu z "ZADNJIM KRAJCEM". V drugem dejanju se drama zgosti v vrh, dramatično dobro izrabljen. Tudi dobivamo končni vtis, da se nam zanimiva zgodba iz preteklosti odkriva v logičnih časovnih in kvantitetnih presledkih. A vzvodi, ki nam vsakokrat odpro okno v preteklost, rastejo le redko iz notranje nuje dogajanja. Očiščenje Karle bi bilo verjetno popolnejše, ko bi ne zanikala amora (kot moralno dejstvo) — njeno dejanje je bilo pravi umor — in se zatekala v neki iracionalni determinizem. Prizanesel pa bi človek njeni notranji podobi s potezo očitanja v koncu dela, dasi ne zanikam uporabnosti te poteze v tehniki drame.

V splošnem ostaja revija tudi s to številko zvesta svoji težnji po kvaliteti.

Branko Rozman

novoga literarnega dela in zaželel še lepši razmah založbe.

Spored prireditvenega dela je bil zaključen z razstavo del slušateljev umetniške šole Metke Žirovnikove in Ivana Bukovca. Oba sta razstavila dela, ki sta jih napravila na svojih počitnicah (Žirovnikova: *Mar del Plata*, Bukovec: *motive iz Bariloč*). Pomen razstave je bil v tem, da pokaže, kako koristno je, da učenci tudi v počitnicah ne opustijo študija. Uvodne besede je spregovoril g. Marijan Marolt, ki je razstavo tudi pripravil.

Ostali del večera se je potem razvijal pri pogrnjenih mizah in ob koktajlu, ki sta ga izvrstno in prisrčno organizirala in izvedla ga. in g. Petriček. Ves večer se je ohranjal živahen "promet" z razstavnim prostorom, kjer so mogli naročniki dobiti že prve izdave Ljubljanskega triptiha.

Med tem so prišli: predsednik Društva Slovencev ing. *Bino Mozetič*, predsednik konzorcija Svobodne Slovenije *Miloš Stare*, član Narodnega Odbora *Rudolf Smersu*, g. *Cof*, odbornik Društva Slovenskih borcev, in kulturni referent DS g. *Horvat Lojze*. V imenu došlih je spregovoril predsednik DS ing. *Mozetič*, ki je uvodoma izjavil, da je pooblaščen govoriti poleg DS še v imenu Svobodne Slovenije, Družabne Pravde, Društva slovenskih borcev in še ostalih slovenskih organizacij in ustanov. V imenu vseh prav lepo čestita ob vstopu v peto leto in izraža občudovanje za delo, ki ga je SKA opravila v teh štirih letih. Opravljeno delo je ogromno in "povdariti moram, da se Vi pri SKA najbrž niti ne zavedate pomena in veličine dela, ki ga opravljate." Meni, da zasluži to delo vse priznanje in podporo, saj more biti to le skromna zahvala za vse, kar se je izvršilo.

Predsednik Ruda Jurčec se mu je zahvalil za besede priznanja. Še globlji pomen je v zavesti, ki nas preveva, ko vidimo v besedah predsednika DS poročstvo, da naše delo ni samo razumljeno, ampak more računati na oporo pri vseh Slovencih. Navzočnost predsednika DS in ostalih zastopnikov ustanov in društev je najlepši dokaz za pristnost temeljev, na katerem naj sloni vse naše sodelovanje. Prosil je predsednika DS, da naj vsem ostalim društvom in ustanovam sporoči zahvalo Slovenske kulturne akcije.

V imenu uprave se je blagajnik g. Lado Lenček zahvalil ge. Veri Debeljakovi za skrbno delo, ki ga opravlja v pisarni.

Večer je potekel v najlepšem razpoloženju. V okviru stremljenj SKA, ki so se pokazala tudi na občnem zboru pred enim mesecem, so ugotovitve na tem večeru nudile mnogo izgledov za lep razvoj v bodočnosti.

JUBILEJNI KONCERT GALLUSA

Desetletnico obstoja je pevski zbor "Gallus" proslavil s koncertom v nedeljo dne 30. marca. Zbor je dal na spored v prvem delu tuje mojstre, v drugem delu pa dela slovenskih skladateljev.

Dirigiral je dr. Julij Savelli. V odmoru je zboru čestital predsednik DS ing. Albin Mozetič.

KONCERT

ANTONA DERMOTA V BUENOS AIRESU

Anton Dermota, dolgoletni član Dunajske opere in sedaj komorni pevec, je začetkom aprila prišel kot gost opere v Buenos Airesu, da sodeluje pri slavnostnem koncertu za petdesetletnico obstoja opere Colón. Pel je tenorsko partijo v Beethovnovi *Deveti simfoniji*, ki jo je dirigiral znani argentinski dirigent Castro. V torek dne 8. aprila je priredil samostojen koncert v Colónu in na njem pel skladbe Schumann, Brahmsa in R. Straussa. Program je bil izbran in je pokazal, kako velik mojster je pevec. Na klavirju ga je spremljal pianist Leo Schwarz.

Po programu je moral pevec dodati še šest pesmi in je zapel tudi *slovensko koroško narodno*: Kje so tiste stazice... Najbrž je bilo tokrat prvič, da je bila slovenska pesem zapeta v Colónu. Na ponovno zahtevo je nazadnje moral dodati še arijo iz Mozarta.

Uprava založbe začne te dni knjigo razpošiljati naročnikom. Na razpolago je že pri poverjenikih in v Dušnopastirski pisarni na Ramon Falcon 4158.

CENA: broš. 40.—, vez. 55.— pesov (2 ali 3 dolarja, 1000 ali 1200 lir, 1 ali 1¼ avstr. funta, 200 ali 1000 fr. frank.)

odmevi

Občni zbor Slovenske kulturne akcije, ki je bil dne 1. marca v Buenos Airesu, komentirajo številni slovenski listi. Obširno poročilo je prinesla "Ameriška domovina", list "Naš tednik — Kronika" pa je dodal k poročilu:

"Slovenska kulturna akcija (je) ustanova, ki se bavi z znanstvenim in kulturnim delom ter se je vpričo požrtvovalnosti svojih sotrudnikov povzela na visoko kulturno ravan."

"SLOVENSKA BESEDA", kulturna revija, ki izhaja v Buenos Airesu, prinaša poročila o knjižnih publikacijah Slovenske kulturne akcije. V dveh zvezkih 8. letnika je izhajala kritika pesniške zbirke *France Balantič*, ki jo je napisal Doljšak France. V prvem zvezku 9. letnika (januar-marec 1958) pa prinaša revija kritično poročilo o knjigi Zorka Simčiča *Človek na obeh straneh stene*, ki jo je napisal Dine (Duh Tine). Med drugim pravi:

kronika

— Umrla je v Ljubljani dne 8. marca slovenska pesnica *Lili Novy*. Svoja mlada leta je preživela v nemškem okolju in je svoje prve pesmi pisala v nemščini. Večji del svojega življenja je preživela v Ljubljani in se popolnoma vključila v slovenski kulturni krog. Svoje pesmi je objavljala najprej v Ljubljanskem zvonu, potem pa še v drugih slovenskih revijah. Še v decembru 1957 je revija *Naša sodobnost* objavila njene pesmi. Njeno ime bo ostalo v zvezi s Prešernom, ker so njeni prevodi Prešerna v nemščino prave mojstrovine.

— Modra armada Naše Gospe iz Fatime, ki ima svoj sedež v Washingtonu, je sklenila izdati v angleščini knjigo, ki jo je založila Mednarodna marijanska akademija: *Marija in molčeča Cerkev*. Knjiga prinaša prispevke pisateljev vseh narodnosti, ki so za železno zaveso. Poleg angleške izdaje bodo založili potem še francoski prevod in to še v času, da bo na razpolago za marijanski mednarodni kongres, ki bo v septembru 1958 v Lurdu. Slovenski prispevek v knjigi: "Breznadežna Devica in duhovnost slovenskega naroda" je napisal dr. *Ivan Vodopivec* iz Rima. Članek je opremljen s sliko Marije Pomagaj z Brezje.

— Pri Slovenski prosvetni matici v Trstu so proslavili 70. letnico smrti Franja Levstika (govoril Vinko Beličič) in 200. letnico rojstva pesnika Valentina Vodnika (govoril Martin Jevnikar).

* *Šest Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle*. P. Vendelin Spodov OFM je v Lemontu izdal po vsej priliki prvo glasbeno publikacijo iz vrst sedanje emigracije v USA. Zbirka obsega uglažitve naslednjih pesmi: Ave Marija, rajska devica; Kraljica v raju slavljenja;

"...mного je mnenj in sodb o tej knjigi... in veliko jih je, ki so jo sprejeli kot nekaj novega v slovenskem leposlovju... Zgradba novele, dograjen in bogat jezikovni zaklad, oster dar opazovanja in analize najneznatnejših odtenkov duševnega in zunanjega dogajanja nam predstavlja Simčiča kot dozorelega pisatelja. (Pa tudi po problematiki je noveča zanimiva...)"

Četrto knjigo VREDNOT ocenjuje "Svobodna Slovenija" v svoji številki z dne 10. aprila. Poročevalec se je zlasti ustavil ob članku Vinka Brumna "Krekovo delo v letih 1900-1907" in pravi med drugim: "...Kdor bo prebral to lepo in temeljito razpravo, bo dr. Brumnju še bolj hvaležen za vse, kar je o dr. Kreku napisal. Napisal pa je tako, kakor je treba tako stvar napisati... (in) samo prosimo, da z zbiranjem in objavljanjem tega gradiva nadaljuje, da bomo imeli tako zbran ves material, ki se nanaša na dr. Jan. Ev. Kreka... Revija je tako tudi letos izpolnila svoje poslanstvo. Omogočila je, da so bile v njej objavljene razprave naših znanstvenikov ter kulturnih delavcev v izseljenstvu."

Marija, mati ljubljena; O Gospa moja, o Mati moja; Ave Marija (za sopran in alt ter orgle; latinsko in slovensko besedilo); Pozdravljena, kraljica (za mešani zbor in orgle; besedilo dr. M. Opeka). Naši zbori bodo veseli te bogatitve slovenske nabožne glasbene literature. Lepo opremljeno knjižico (28 strani) je naročiti pri Ave Maria Printery, St. Mary's Seminary, Box 608, Lemont, Illinois, (U.S.A.).

dcma in po svetu

— Maks Furijan, član ljubljanske drame, je slavil tridesetletnico svojega nastopanja v gledališču. Začel je v Mariboru, nakar je bil član dramskih gledališč v Skoplju, Beogradu in Zagrebu. Med njegove najboljše vloge spada lik župnika v Cankarjevih Hlapcih.

— Letos bo Slovenska prosvetna matica v Trstu slavila desetletnico obstoja. Ustanovni občni zbor je bil dne 23. junija 1948. Od tedaj je matica vodila ter povežala vse kulturno in prosvetno delovanje med Slovenci na Tržaškem.

— Ljubljanska revija *Naša sodobnost* je proslavila 90. obletnico smrti francoskega pesnika Baudelaire. Uvodni esej o pesniku je napisal Božo Vodusek, ki je tudi prevedel nekaj pesmi iz zbirke *Fleurs du mal*. Nekaj pesmi sta prevedla Jože Udovič in Cene Vipotnik. V letu 1957 je bilo sto let, kar je izšla zbirka pesmi *Fleurs du mal*.

— Baletna sezona v Parizu se je začela v februarju in je letos sprožila velik val diskusij in zanimanja. Vodstvo sezone je spet prevzel francoski plesalec Roland Petit, ki je dosedaj nekaj let deloval v bulvarnih gledališčih. Na oder bo prišlo nekaj novih baletnih del, ki jim je glasbeno spremljavo napisal Darius Milhand, see-

no pa je napravil Edouard Dhermitte, posinovljeneec pesnika Jean Cocteauja. Med solisti bo nastopala Veronika Mlakar in sicer v baletu "La Dame Dans la Lune".

— Tednik *Naši razgledi* v Ljubljani je izključil iz uredniškega zbora pisatelja in kritika Bojana Stiha (v reviji *Naša sodobnost* je objavljala kritike o slovenskih knjižnih novitetah). Izključili so ga, ker je javno podal izjavo, v kateri je zelo žalil neko odlično osebnost v jugoslovanski državni politiki. Na njegovo mesto je prišel v uredništvo Janez Vipotnik.

Vzhodnonemška vlada je prepovedala izdajo in razširjanje knjige sovjetskega pisatelja Dudinceva "Človek ne živi samo od kruha". Založbe so najprej dobile dovoljenje, sedaj pa je bilo preklicano, ker je Hruščev v nagovoru na sovjetske književnike Dudinceva napadel.

Nov zakon za zaščito avtorskih pravic je izšel v Jugoslaviji. Zakon sloni na določbah Bernske konvencije in poročila omenjajo, da je zakon opremljen z dodatki sodobnih modernih zakonov s tega področja.

VAŽNO!

Cenjene naročnike opozarjamo, da veljajo objavljene cene za IV. letnik samo za tiste, ki vplačajo naročnino do 1. maja. Zaradi naraščanja cen papirja bomo prisiljeni pozneje cene zvišati.

UPRAVA